

Abonamente:

un an . 780 Lei
6 luni . 390 Lei
3 luni . 195 Lei

Tribuna Nouă

REDACȚIA ȘI
ADMINISTRAȚIA
Sulev. Regina Maria Nr.
12. Tipografia „Aradul”
1925

INERTIU
se primesc după tariful în
Administrația ziarului
și la toate agențiile de
presă publicitate. 1925

3 Lei ex.

ZIAR POLITIC NAȚIONAL

3 Lei ex.

Problema Austro-Ungară

Arad, 14 Maiu.

Presă streină continuă a discuta rezultatele Conferinței dela București în consecințele hotărârilor luate acolo pentru politica europeană. Iar cum se discută aceste rezultate, enunțată că hotărârile statelor componente ale Micii Înțelegeri n-au fost influențate de nimic în afara intereselor lor comune.

Două din cele mai amenințătoare probleme pentru liniștea Europei și în caracter de o mai mare durabilitate, au fost, în Conferința dela București, obiectul unei mai lungi discuțiuni și a stabilirii unui punct de vedere comun: problema austriacă și cea ungară.

Cea dintâi se știe în ce constă. Austria, din cauza situației ei precare financiare și economice provocată de constituția ei geografică, — o metropolă disproporționată față de teritoriul ei, — nu mai poate rezista. În situația ce i-a hărăzit-o lăsa tratatelor se pune problema existenței ei. Odată cu această problemă s'a pus în discuție, în mod firesc pentru cei interesați, alipirea ei la Germania. Această ipoteză însă este direct amenințătoare pentru pacea Europei, fiindcă ar însemna o creștere a teritoriului german la suprafața dinaintea războiului și prin urmare, o refacere a Germaniei din toate punctele de vedere.

În afară de ipoteza provocării unui războiu de către vreuna din țările invinse, cea mai critică situație ar putea fi creată de un act politic care ar realiza, prin eludarea dispozițiilor tratatului, o unire a Austriei cu Germania.

În fața situației precare a Austriei, care cere neapărat o soluție și în fața uneia „scuții” înșurată cu abilitate de către cei interesați și apoi pusă față, Aliații se arată nemulțumiți și preocupați de modul cum ar putea găsi o formulă care să evite o mare lovitură adusă păcii europene.

Că Aliații se află la greu impas se vede dintr-o dată prin propunerea de a face organul oficial al diplomației franceze „Le Temps”, care prezintă mult discutat plan al confederației statelor danubiene, sub forma străvezie a unei „grupări economice a statelor danubiene”. Iată de serie numitul ziar:

„Guvernul austriac actual, înțelege creșterea și respectarea la calitate situația existentă, dar date fiind dificultățile de ordin financiar și economic cu care are de luptat, nu riscă să fie debarat de elementele care nu s'au vădit în unirea cu Reich-ul salvarea posibilă pentru Austria.

„Nu există decât un mijloc de a împiedica în mod sigur unirea Austriei cu Reich-ul, care ar asigura Germaniei preponderanța absolută în centrul Europei: e de a pregăti, prin o creștere logică a lucrurilor, gruparea economică a statelor danubiene care ar asigura Austriei mijloacele de a trăi și a se ridica la care ar începe în mod definitiv orice înțelegere a unei dominații germane. Acesta înțelegere poate lucra în mod util pentru a realiza această mare operă, de pace de concordanță, ce ar face mai mult pentru consolidarea unei ordini în Europa centrală decât toate sforțările politice spre a menține împotriva manevrelor dela Berlin și de aiurea spiritul și litera tratatelor.”

O soluție extremă așa dar, fiindcă se evită un pericol spre a se da altuia. E drept că tot greul ar cădea pe Mica Antantă, în cazul realizării unui asemenea plan, fiindcă interesele ei ar fi în primul rând primejdiate.

În această soluție se întrevede problema utopică reprezentată în Franța

de către dl Herriot, care declara în ianuarie trecut în Camera franceză: „cea mai mare dorință a mea este ca, într-o zi, să văd înfrățindu-se Statele-Unite ale Europei”.

Nu vom discuta aici imposibilitatea unei asemenea realizări în cursul unei vieți de om. Tradiția, mentalitatea etnică, raporturile dintre popoare, concurența economică, atâtea renumărate orânduri așezate peste viciile popoarelor europene, ca niște piramide construite de forța veacurilor, se opun la realizarea unei asemenea utopii pentru un spațiu de timp pe care generațiile actuale nici nu-l pot prevedea măcar cu aproximație.

Pilda Statelor-Unite ale Americii nu poate constitui un element de convergență întrucât ele s'au creat pe un teren social virgin iar nu pe temelia unor deosebiri etnice învinse de patimile atator veacuri.

Aceleași considerațiuni se opun și la realizarea unei confederații danubiene. O așa zisă „grupare economică”, care să stabilească numai o comunitate economică între Statele centrale ale Europei, este cu neputință. Comunitatea politică va veni dela sine și se va impune împotriva oricăror sfârșiri contrarii. Și atunci am asista la răsăritul, sub o denumire nouă, a fetei monarhiei austro-ungare. Ce s'ar întâmpla în acest caz? Sfârșitul va fi același ca al fostului imperiu habsburgic, cu deosebirea că ar veni cu mult mai repede: organismul neviabil s'ar desface dela sine, fără violențe din afară, iar consecința ar fi o schimbare de situație în favoarea Statelor fide invinse și mari zdruncinări pentru celelalte.

Iată deci, contrar sugestiunilor formulate de ziarul francez, „Conferința dela București a respins ideea unei „grupări economice” a Statelor danubiene, ca fiind o soluție de expedient pentru interesul comun al păcii și primejdioasă pentru Mica Antantă.

Cu aceasta problema austriacă rămâne în picioare, cu toată gravitatea ei, ca să turbure încă somnul diplomaților.

Problema ungară nu are, e drept, aceeași gravitate ca cea dinaintea, dar ea a fost pusă în mod categoric la Conferință, tocmai ca să dea o indicație în anumite locuri despre înțelegerea Statelor componente ale Micii Antante în chestiunea aplicării integrale și definitive a tratatelor de pace.

De altfel, acuitatea problemei ungare și chiar existența ei va fi de scurtă durată. Ea este în funcțiune de situația turbură a întregii Europe. Mai au, adică, domniile dela Pestă, puțină vreme ca să se războiască la tratatul dela Trianon. Când atmosfera generală se va limpezi, când căldura primăverii noii orânduri stabile se va răspândi în lume, totul se va opune la turburarea unei armonii atât de greu câștigată.

Presă și verdictul dela Sofia

SOFIA. — Toată presa, fără deosebire de nuanță politică, a primit cu satisfacție verdictul curții marșale, care a judecat conspirația internațională. Ziarele subliniază în unanimitate id verdictul care a condamnat umeltele conspirației, lovește de asemenea în inspiratorii lor, cari propagând o doctrină nebună, amenințau pacea și temelile societății moderne în toată lumea.

3/15 Maiu 1848

Arad, 14 Maiu

Azi se împlinesc 77 de ani dela împunerea adunării de pe Câmpia Libertății, când poporul românesc din Ardeal, condus de o pleiadă de bărbați vrednici vremilor mari de prefacere din 1848, și a manifestat în chip demn și impunător maturitatea sa politică și dorința deplină justificată de a-și croi singur soarta pe pământul unde l'a hărăzit să trăiască.

Programul politic primit la această adunare a devenit cu timpul platforma luptelor noastre politice din trecut, iar în însușirea unanimă care a străbătut piepturile multor de români veniți din toate colțurile Ardealului românesc, ne-am obișnuit să vedem nescutit isvor de reconfortare sufletească și de oțelire a inimilor în mijlocul împăduririlor dușmane ce sporeau din zi în zi.

Azi capitulăm din istoria neamului nostru. În care adunarea de pe Câmpia Libertății constituie cea mai strălucitoare pagină, s'a încheiat de mult. Minunea pe care acum 77 de ani, nimeni n'ar fi bănuțit-o, a devenit de mult o realitate. Și totuși, privirea noastră se îndreaptă și astăzi spre câmpia Târnavelor, gândul nostru se oprește și azi în fața sfârșitului zilei de 3/15 Maiu, cu același pietos cu care o comemorăm acum câțiva ani numai cu suflul, când singura manifestare exteroară a acestei sărbători a fost înțigarea unui tricolor național pe vârful Tâmpii sau pe cel mai înalt copac upe istorică câmpie a redemptării noastre naționale.

Căci intrădăvar, în mijlocul frământărilor noastre de astăzi, în goana noastră nebulă după bunurile vremelnice ale lumii pământești, sărbătorirea momentelor istorice se asemănă unui isvor de reculegere, de reînviere morală. Astfel 3/15 Maiu evocă figurile triburilor înfrăcărăți și gata de orice jertfă pentru neam, reînviere frumoasă privește a multămi lasuflăite, care ascultă cu evlavie de „domniile noastre” și îi urmează cu toată încrederea; redemptia în noi stoicismul sobru al generației care a născut calea înfrățirii idealului nostru de veacuri: Avram Iancu, eroul spădei, iscusitul intru diplomați metropolul Șaguna, Bănuțiu, ideologul care cu logica sa biruitoare a precizat până la cea din urmă consecvență toate postulatele ce rezultă din ideea de naționalitate.

A fost desigur fericită ideea „Astrei” din Sibiu, de a aprinde focul sacru al serbării evenimentelor din 1848 în toate orașele Ardealului. Și ne bucurăm mai ales de gestul Universității populare din București, de a ridica nivelul acestor serbări, prin conferențiarul său, trimis să comenteze însemnătatea zilei. Căci eroismul evenimentelor zilei de 3/15 Maiu, a sfârșit de mult prin a fi patrimoniul sfânt al întregului neam românesc. Iar sărbătorirea lui adaptată vremilor de azi trebuie să fie privilegiul de a strânge legătura dintre frații de același sânge, și a plămădi dintr-un necesar pentru desăvârșirea unității lor sufletești.

Ascunțu Crăișan

Căminul de ucenici la Arad

— Utilitatea acestei instituțiuni și mijlocul de a-i spori câmpul de activitate. —

Arad, 14 Maiu

În Arad a luat ființă în anul trecut, un cămin de ucenici, care adăpostește astăzi circa 60—70 de ucenici. Acest în epur lăudabil, din lipsa mijloacelor materiale pentru dezvoltarea lui, este departe de a aduce un apreciazabil concurs marelui oper de românizare a industriei din Arad.

Este necesară în toate orașele înfrățirea și dezvoltarea acestor căminuri, pentru a atrage și a crește în condiții omenești pe firi de săteni din care vom să facem viitori meșteșugari.

Formarea meșteșugarilor este impusă de necesitatea creșterii unei industrii naționale pentru transformarea materiilor prime ce se găsesc în diferite localități, și pentru producerea fabricatelor necesare populației. În chipul acesta, prin formarea pe localități a meșteșugarilor de specialitate, se cucerește pe cale pașnică o bogăție ce se lipsește astăzi și care se exploatează în chip sistematic și îndemnativ de străini.

Tara noastră a fost izestrată de Dumnezeu cu toate materialele prime necesare unei țări industriale: petrol, lemn, fer, aramă, cărbuni, surse naturale de metan, căderi de apă pentru procurare de energie, motoare. Toate aceste bogății, care zac nefolosite sau sunt exploatate de industrii străine, trebuie cucerite și folosite de cei care le stăpânesc. Un mare isvor de bogăție și bună stare pentru țara noastră, zace latent în sărăcia generală a indivizilor și a statului. Un bir stranic — impus de legea și de neglijența noastră, — îl plămăd străinilor pentru fabricatele ce le comandăm în afară, la loc de a ni-le fabrica în interior.

Înainte de capital ne trebuie brațe specializate

Această stare de lucruri trebuie să înceteze dacă dorim să rămânem un popor independent, nu numai cu numele și de formă, cum sântem astăzi. Arma de luptă între popoare va evolua dela pușcă și tun, la lupta economică. Trebuie să ne pregătim în vederea acestei lupte, și orice sacrificii pe care le-ar face națiunea în această direcție, nu sânt zadarnice. Astfel, înainte de orice, înainte de capital, cu materialul prim abundent și variat ce avem, ne lipsesc brațe inteligente și îndemnatice, cu care vom să ducem lupta. Când vom avea meșteriști destoinici și de încredere și capitalul românesc va fi mai îndrăzneț.

Situația economică moștenită în Ardeal

Căminele de ucenici au rostul să înlesnească un trai bun ucenicilor — acești mici apostoli cu care vom să dăm lupta cea mare economică de mâine — pentru că mișcările vieții să nu le sdruncine la vârstă lor

crudă, încrederea în societate, pentru a feri pe micul stăpân de exemple rele și strălucirea orașului în care intră curat ca o floare, pentru a-l deprinde cu curățenia trupescă și sufletească, a-i da ambițiunea și mândria necesară pentru viitoarea lui profesie, și în sfârșit pentru a-i da o educațiune sănătoasă. Căci el va forma clasa mijlocie a orașelor pe care trebuie să o știm sănătoasă, în interesul întregii națiuni.

În Ardeal, în special, căminele de ucenici au un rol și mai important. Prin concordatul celor trei națiuni dominante, sub cari Români au robit atâtea timp era închis sistemul accesului românilor la orașe. Prin piedici de tot felul, Românul era ținut la sate, să cultive pământul, singura ocupație ce-i era tolerată. În chipul acesta s'au creat orașe cu aspect străin în regiuni în care populația este curat românească. Sub forma aceasta toată producția satelor și toate necesitățile satelor erau speculate de industriștii și comercianții străini. S'a creat astfel între atele românești și orașele străine un dezacord permanent, satele neavând cu orașele nici măcar legături de naționalitate, necum de rudenie. Săteanul vorbea cu neîncredere de „Domniile” dela oraș.

Orașele așezate în mijlocul populației românești, au luat aspecte străine, atât ca limbă și naționalitate cât și interese!

Ra s'a întemplat ceva mai mult. Au fost tolerați Românii la marile industrii, dar ca material brut, ca animal de muncă, la muncile grele de ocazii în mine, ca salahori și ca hamali în fabrici și uzine. Munci înșoțtoare pe care nu le voiau a face străinii, și prin care nu se putea ridica nici nivelul cultural și moral, nici nivelul economic al românilor. Și această stare de lucruri dănuște și astăzi. Să se mai arate o țară în Europa în secolul XX, în care populația majoritară a acelei țări, stăpânii ei de fapt și de drept, mai sânt în astfel de hal exploatate de străini. Convingerea mea este că niciieri situația nu este așa de nedreaptă pentru majoritatea populației.

Se înțelege că această stare de lucruri am moștenit-o, odată cu întregirea neamului, dar nu e mai puțin adevărat că e în interesul nostru și al unei cauze drepte, să facem tot ce omenește și pașnic e posibil pentru a această situație să înceteze cât mai curând.

Punerea în valoare a elementului românesc

Nu putem năpăstui pe actualii deținători ai industriei și comerțului în orașele noastre din Ardeal, pentru că ne-am face nouă însine un rău, prin distrugerea acestor ramuri de bogăție. Ceeace putem face, ceeace e și drept și loial, este să pregătim tinerete și

FOILETON

Conferențiarul de azi

— Mihail Dragomirescu —

Astăzi sosește în Arad prof. Mihail Dragomirescu delegat al „Universității libere” din București, pentru a conferența sub auspiciile secțiunii locale a „Astrei”, despre evenimentele dela 1848.

Personalitatea culturală a conferențiarului este destul de cunoscută păturii intelectuale din întreaga țară, pentru a nu mai fi nevoie să insistăm asupra ei. E destul să spunem că de peste 25 ani de rând definește de la literatură română și estetică literară la facultatea de literă din București — de aproape 20 ani este titularul acestei catedre — generații întregi de studenți și-au format cultura literară și și-au dezvoltat spiritul critic sub îndrumarea lui Mihail Dragomirescu. Prin aceeași discipoli, manualele sale de limba română — lucrate în colaborare cu profesorul Adamescu — sunt răspândite și folosite în orice colț de țară în care există un liceu românesc.

Dar activitatea sa culturală nu se mărginește aici. Profesorul Dragomirescu este președintele Secțiunii literare a Ateneului Român din București, este director al editurii „Casei Școalelor” membru în comisiunea Teatrului Național, etc. D-a scris foiletoane literare și culturale, publică articole pedagogice și critice, subvenționează reviste... Ca inițiator și președinte al „Institutului de literatură” criticul Mihail Dragomirescu în contact direct cu publicul

tor desorientat de nevroza autoromaniei postbelice și — în sedințe la care poate asista oricine — discută toate operele literare curente, propagand străduirea către arta adevărată și eternă. El este astfel, printre profesorii universitari, singurul care continuă activitatea inaugurată de Maiorescu la „Junimea”.

În desfășurarea acestei laborioase și multilaterale activități, Mihail Dragomirescu nu cunoaște alt criteriu decât obiectivitatea, respectul adevărului. Și nu al adevărului „stintific” — întrucât acesta nu poate servi drept criteriu în aprecierile literare — ci al adevărului estetic, singurul criteriu după care se poate judeca valoabilitatea unei opere independente de personalitatea trecătoare și preocupările accidentale ale autorului.

Pornind dela această concepție, M. Dragomirescu urmărește pe toate căile, — în ultimul timp chiar prin articole publicate în reviste străine, — afirmarea literaturii române.

D-a este cel dintâi care a susținut cu argumente suficiente originalitatea utora dintre fabulele lui Gr. Alexandrescu, imitabilă muzicalitate a versurilor lui Eminescu, înviorătorul comic al lui Caragiale...

Atitudinea sa critică l-a adus și prieteni dar i-a ridicat în față și dușmani. Blandul și duosul loșif l-a atârnat în serie; totuși, M. Dragomirescu n'a încetat să larde

ceptiionalul său talent poetic. Mulți dintre cei pe care cri i a ridicat, azi îl atacă. Criticul n'a schimbat însă o iotă din tot ceeace a afirmat altădată despre ei. Judecata sa estetică-literară nu cunoaște nici oscilațiunile oportunistului nici calvaul „revizurilor” critice. Este definitivă.

I se pot, totuși, reproșa unele lucruri: este prea îngăduitor cu unii, are prea multă încredere în alții și mai are slăbiciunea că, în epoca noastră de criticism feroce și de reciprocă defăimare, să susțină cu tărie valoarea universală a unei părți din literatura noastră.

Dintre aceste păcate, cel de-al treilea a început a-i fi acceptat, în ultimul timp, cu mai puține rezerve și probabil că tot timpul va face ca el să se transforme în una dintre cele mai de seamă calități ale personalității critice a lui M. Dragomirescu. Primele două aparțin însă personalității sale omenești. Și, Doamne! în vremea noastră omului nu i se poate trece nimic cu vederea.

Înțit de unii, înbit și respectat de alții, Maestrul trece printre contemporanii săi, prieteni sau dușmani, cu aceiași scântie caldă și protectoare în priviri, cu același zâmbet înțelegător și îngăduitor pe buze, cu aceeași bunătate în suflet. Cramic al adevărului el duce cu sîre ova din siguranța apostolului care nu și leapdă credința la primul cântat al coecșilor... critică-literară.

Această vânoasă credință l'a afirmat în ultimul sfert de secol, el îl mențione azi și tot ea îl va consacra mâine ca pe cel dintâiu critic sub oblăduirea căruia literatura română își ocupă locul ei modest în sfera universalității.

Al. Ciocă

Publicațiune de licitație minueadă.

Comuna bisericească ort. română din Căpruța (jud. Arad, protopresbiteriatul Radna), urmând ca în decursul anului 1925, să zidească biserica, publică licitațiune minueadă pe ziua de 21 Maiu (Constantin și Elena).

Licitatiunea se va ține în localul oficiului parohial ort. rom., în conformitate cu art. 72 din legea contabilității publice și cu oferte închise.

Amatorii vor depune cu prezentarea ofertelor și o garanție de 6% a sumelor oferite în numerar, sau efecte garantate de stat.

Planurile, devizele și caietele de ofertă se pot vedea în biroul oficiului parohial ort. rom. din Căpruța în orice zi.

Dat în sedința comitetului paroh. ort. rom. din Căpruța.

Dimitrie Maci,
paroh.

(1163) președintele com. parohial.

No. G. 2154/1924.

Publicațiune de licitație

Subsemnatul executor publică, ca în urma deciziei din anul 1923 de sub 4053/2 al Judecătului de ocol din Arad, efectuându-se în comuna Aldești pentru suma de Lei 3430 și acc., execuțiune de escontare în favoarea lui Pollak Iosif reprezentat prin avocatul Dr. Popper Alexandru contra următorului mișcătoare cuprinsă și pretuite în 1960 Lei și anume diferite articole de prăvălie se vor vinde la licitație publică în urma deciziei de sub No. 2154/1924, a Judecătului de ocol Buteni, pentru încasarea pretențiunii de 1376 Lei capital, după aceasta din 1 Noemvrie 1924 interese și speșele de 100 Lei stabilite până astăzi și decide termenul de licitație pe 27 Maiu 1925 la orele 15 d. n. în comuna Aldești.

Buteni, la 5 Maiu 1925.

(1167) INDISCIFRABIL,
exec. judecăt.

Mi-am deschis noul
atelier de croitorie

pentru bărbați

în Strada Eminescu No. 30.

(1098) Teodor Cristea.

No. act. 572/1925.

Publicațiune de licitație.

Subsemnatul notar public aducem la cunoștință publică, că în conformitate cu procesul verbal dresat de noi sub No. mai sus indicat se va vinde la licitație publică în baza § lui 306 din codul comercial în sarcina, cheltuiala și riziul debitorului Leopold Rosenheck, domiciliat în Arad, căzută în întârziere diferite gjuvare amanetate pe prețul de strigare de 10000 Lei pe lângă condițiunile cari se pot cunoaște în biroul subsemnatului sub orele oficiale.

Licitatiunea se va ține în ziua de 15 Maiu 1925 la orele 5 d. n. în biroul subsemnatului notar public din Arad, Str. Alexandri No. 3, unde se pot vedea și obiectele, cari urmează a se vinde. (1168)

Arad, la 14 Maiu 1925.

Notar public:

Dr. SILVIU PASCUTIU.

No. act. 596/1925.

Publicațiune de licitație.

Subsemnatul notar public aducem la cunoștință publică, că în conformitate cu procesul verbal dresat de noi sub No. mai sus indicat se va vinde pe lângă intervenția subsemnatului, la licitație publică în baza § lui 306 din codul comercial în sarcina, cheltuiala și riziul debitorului Aladar Puj căzută în întârziere cu suma de Lei 5.000.— capital și interese amanetate de gjuvare depus.

Licitatiunea se va ține în 15 Maiu 1925 la orele 5 d. n. în biroul subsemnatului notar public din Arad, Str. Alexandri No. 3. Arad, la 12 Maiu 1925. (1169)

Notar publ.: Dr. SILVIU PASCUTIU.

Inserții se primesc
la Administrația ziarului.

nerații pentru a fi vrednice să ia această moștenire, fără o scădere a valorii ei. Aceasta nu se poate face decât prin creșterea de specialiști buni, Români, care nu pot fi recrutați în Ardeal decât de la sate, orașele având în majoritate locuitori străini. Trebuie să reparăm nedreptatea făcută acestui popor, în curs de veacuri, prin încurajarea și indemnarea lor pentru profesiunile libere de la orașe, prin creșterea unor mijloace care să facă posibilă și lesnicioasă șederea tinerilor sateni la orașe. Aceasta pentru a da posibilitate și elementului românesc să dea dovada destoiniciei sale în toate ramurile de activitate, dela care a fost împiedecat până acum, prin barierele ce i s-au pus în cale.

Avem pe frontieră trei orașe mari: Arad, Timișoara și Oradea-Mare, implantate într-o populație curat românească. În aceste orașe există o industrie mare, dezvoltată. Odată cu românizarea industriei se românizează și aceste orașe. În adevăr, în Arad de pildă, majoritatea populației o formează lucrătorii și comercianții. E destul să spunem că numărul ucenicilor industriali și comerciali este de circa 3000. Din aceștia numai 600—700 sunt Români, restul străini. În câmpul existent nu încăp decât 60—70 de ucenici. Plasarea ucenicilor Români, rămâne așadar o imposibilitate. Tăranul român, n'are nici o protecție pe lângă meseriașul străin, pentru a-și putea plasa copiii ca ucenici. El vine cu copilul de mână, caută din patron în patron, unguri în marea majoritate, care n'au interesul să instruiască un ucenic român, desamăgit, se întoarce cu copilul înapoi și-l lasă la plug. Și cazul lui e un exemplu rău pentru tot satul. Nimeni nu mai îndrăznește să plece cu copilul, să cheltuiască bani și să-și piardă câteva zile de muncă. Fiecare zice: „cum am trăit eu, o trăi și el”. Și astfel se perpetuează ideea că Românul e făcut să moară cu mâinile pe coarnele plugului.

A tolera această stare de lucruri mai departe, înseamnă a distruge orice nădejde a neamului nostru. Mai ales în Arad, unde avem o industrie mare, este o crimă a sta imposibil la procesul acesta de continuă maghiarizare a orașului. Căci numărul de 600 Români la 3000 de ucenici, ne arată clar că viitorii lucrători vor fi în mare majoritate străini. Nu prin funcționari și legi se românizează un oraș, ci prin meseriași și comercianți.

Necesitatea absolută
a unui mare cămin

Căminul de 60—70 de ucenici Români, este o patigorie. În Arad trebuie — într'un termen cât mai scurt — creat un cămin în care să se poată adăposti cel puțin 1000 de ucenici. Aci vor veni părinții să găsească adăpost pentru copiii lor, iar direcția căminului după aptitudinile copiilor și nevoile locale, îi va plasa în industrie sau comerț. Acești ucenici viitori lucrători și meșteri, se vor plasa în marea industrie locală, sau își vor forma mici ateliere, vor fonda în localitate familia lor și vor cuceri ce au de cuceri.

Dacă se va face o sforțare — e vorba numai de o sforțare materială pentru creșterea acestui cămin — atunci nu vom aștepta câteva generații, ci vom vedea cu ochii noștri rezultate uimitoare.

În cel mult 10 ani, cu un cămin serios, putem avea în Arad 2000 de lucrători români, cari împreună cu familiile lor, vor forma o populație românească stabilă, de 10—12000 de locuitori, iar lucrul repetându-se, se va ajunge la covârșirea elementului străin.

Dacă din contră, vom lăsa rezolvirea acestei probleme prin paleative — cu cămine de 50—60 de ucenici — nici copii

copiilor noștri nu vor vedea aveau acest vis. În orice caz, este delă sine înțeles că nu străinii vor veni să ne înlocuiască la locurile pe care le ocupă ei astăzi.

Ministerul Muncii, a obținut un credit de 20 milioane, pentru creșterea acestor fel de cămine în diferite părți ale țării. Acest gest denotă că și pătura noastră conducătoare s'a convins de importanța lor.

Dar a împrăștiat acești bani în sume minuscule în tot cuprinsul țării, spre a face câmpuluri ici-colea, înseamnă a-i risipi.

Trebuie să căutăm în primul rând a cuceri industria existentă acolo unde este și unde a avut rațiunea să se desvolte, acolo unde ea se împlinise prin trecutul său înfloritor.

Timișoara are un cămin de ucenici destul de impunător.

Aradul, oraș eminent industrial și comercial, are un cămin de 60 de ucenici la un număr de 3000 de ucenici.

Aci trebuie să se verze o mare parte din suma de 20 milioane, dacă vom să facem un act static de economie națională și de prevedere socială.

Școlile de Meserii pregătesc pe lucrătorii de elită, viitorii conducători în industrie. La 170 de elevi cât are școala, din Arad, sunt prea puțini cei 6—700 de ucenici români.

DL Ministru al Muncii, să binevoiască a cerceta condițiile speciale în care se găsește Aradul, și a admite ca o mare cotă din cele 20 milioane, să fie alocată pentru un cămin în Arad.

Inginer Const. Bălteanu

Directorul școlii de Arte și Meserii din Arad.

Impotriva războiului de agresiune

Consiliul interparlamentar a numit în ultima sa sesiune pe delegatul român, d. deputat Pella, ca raportor al chestiunii „Criminalitatea în războiul de agresiune” pentru conferința ce va avea loc anul viitor la Washington.

Redăm aici concluziile principale ale raportului, care au fost aprobate de către consiliul uniunii parlamentare:

„Codul represiv” al națiunilor trebuie să găsească o aplicare universală. Represiunea trebuie să se întindă nu numai asupra faptului declarării unui război de agresiune, ci și asupra tuturor acțiunilor individuale sau colective cari tind să prepare sau să desălușuiască un astfel de război. În afară de responsabilitatea Statelor, trebuie să se admită și responsabilitatea persoanelor fizice cari comit infracțiuni contra ordinii publice internaționale și contra dreptului universal al persoanelor. Toate infracțiunile comise de către state sau de către indivizi trebuie să fie prevăzute și sancționate dinaintea prin texte precise conform principiului „nulla poena sine lege”. Sancțiunile vor fi de două feluri: acele aplicabile statelor și acele aplicabile indivizilor. Cele dintâi vor fi: diplomatice, juridice, economice și în sfârșit, recurgerea la război. Sancțiunile aplicabile indivizilor vor comporta arestări, amenade, adămuștări, ridicarea dreptului de liberă petrecere, incapacitatea de a ocupa în viitor funcțiuni diplomatice în străinătate, închisoare și exilare.

Curtea permanentă de justiție internațională trebuie să aibă competența pentru a statua asupra tuturor crimelor și delictelor internaționale. Infracțiunile comise de către state vor fi judecate de Camerele reunite ale Curții permanente. Cazurile de responsabilitate individuală vor fi judecate de Camera specială criminală.

POVEȘTEA LUI PERRAULT

de Elena Văcărescu

Scara coboară în mica uita întortocheată și lămuritoare; la ferestre câteva lumini nehotărâte se aprind și circula pe caladaram oameni cari își au înțelate cu o mică și tremurătoare lumină lanternele. În fundul încăperii îngustă de curți înainte de a începe să palpite în uleiul negricios festiva lampii, Charles Perrault visează. Păcat peste manuscrise, dat cu totul beției curate — și singura durabilă aci — pe care o primește gândul, a pretrecut o zi întreagă de muncă minunată a revăzut istorii vechi de când lumea, le-a urmărit originea, le-a cântărit faima și a privit irizând pulbera frumusețelor lor. Azim sarate și viscăre. Viața sa de stădăță e acolo, în dosul lui și-i revine un răsuflet din trecut: copilăria incântătoare, între tătăi sau avocat vestit și mică-sa blândă și vegnic răzătoare, cei doi frați ca și dansul lacomi să se manifeste prin spirit și prin grația expresiilor elegante și just pe care o modă nouă le introduceau în felul de a vorbi al timpului. În oglinda cu cadral de aur albus pe care i-o întinde amintirea, Charles Perrault privește. Iată mai întâi, bucuria începuturilor ca poet: a cântat lris cu eșarpa capricioasă și stantele lui i-au adus laude și bani și drum deschis la curte. Ce tinerețe, aceasta a lui...

Charles Perrault are în sânge și mai ales respiră din vâzduh, aceasta aviditate de a trăi care a făcut să răsară pe frunțile tinere laurii Froudel. Toată Franța avea

doiăzeci de ani! Contemporanii lui, par din leagăn cuprinși de o divină urădare, de o sete bizară care precipită către cupe proaspete buzele lor uscate. Un miros de sevă tășnește din această epocă impertinentă și îndrăzneță, în azurul care arde încă de apropiate furtuni, dansau capetele buclate care s'au scuturat în galopul năi mult de cât unei singure galopade aventuroase. Din toate acestea, o generație va răsări, din care va face parte Charles Perrault, o generație de constructori după scurta dar nervoasă înfrigurare de dărmare, care în cercase să clatine puterea monarhiei încă în formare.

Dintre zănele care l'au vizitat pe Perrault, patru sunt favoritele sale fiindcă nici o altă zână a hameilor nu i se asemănă și fiindcă peripețiile lor mi se par cele mai turlurătoare și deosebite în lume; vreau să spun, zăna care a trezit din somnului ei pe frumoasa din pădurea adormită; pe urmă zăna, minunata zână imaginativă și originală care poartă Cenușăreasa în lume; zăna incântătoare care nu găzduiește decât la sfârșitul pășării albastre și această adorabilă zână a liliacului, cu ingenioase ascociri, zăna a cărei glorie e de a fi nașa Pielei de măgar.

Legenda fecioarei adormite pe care trebuie s'o deștepte un viteaz războinic ori un zeu e foarte veche. O descoperim în a-dăncul celor mai vechi mitologii: în Edda și în Niebelungi sub forma Walkiriei, în vechile cântăce scotiene, în fata Galilor încă,

Zece Maiu la sate

Hălmașiu

Ziua de 10 Maiu un fost salutat pe la orele 5 dimineața prin două salve.

Strada Regina Maria, strada principală și piața Razoviceanu au fost pavozate cu steaguri naționale.

La orele 9 dimineața s'a început serviciul divin în biserica ortodoxă, oficiat de către dl prototieru Cornel Lazar cu asistența dieronului ceremonial Enea A. Joldea.

Au luat parte toți reprezentanții oficiilor publice, precum și „Societatea Avrașilor și Comercianților Avram Iancu” din loc. Răspunsurile corale au fost date de coral birărilor, dirijat de măștrul timplar Ioan Giurgiu.

La orele 10 și jum. s'a început oficierea Te-Deumului și cu aceasta ocazie s'au tras noi salve de tun.

După oficierea serviciului divin școlile primare din loc au organizat o serbare școlară cu un program bogat de cântări și declamări. Această serbare a fost deschisă prin o cuvântare ținută de dl prototieru în care a evidențiat însemnătatea zilei, urmând cântările și declamările copiilor de școală. S'a citit de către dl Ioan Mizeșiu, directorul școlii primare un discurs despre evenimen-tele istorice a zilei de 10 Maiu, serbarea școlară luând sfârșit la orele 12 și jum. din zi.

După masă la orele 4 a avut loc în sala societății o frumoasă serătoare culturală (cu puțina public deși a fost publicată) cu următorul program: 1. Imnul Regal, cântat de coral meseriașilor. 2. Cuvânt de deschidere, de președintele „Societății M. și C. Avram Iancu”. 3. O cuvântare moralizatoare de dl prototieru Cornel Lazar, care a produs foarte bune impresii asupra publicului, fiind ascultată cu multă atențiune. 4. Conferința asupra istoricului familiei în general, (ținută de harnicul învățător Ioan Tamaș. Această conferință a fost ascultată cu multă atențiune și plăcere deosebită de sexul feminin. 5. Dizeritație de Teofil G. Sbiereea asupra industriilor și meseriilor. Daa a reușit să scoată în relief importanța în Stat a acestor brânze, după care serătoarea a luat sfârșit cu o frumoasă cântare executată de coral meseriașilor.

Epitropul.

Cil și Bodești

Școlile din Almaș, Cil și Bodești au serbat ziua de 10 Maiu împreună. În toate trei comunele după săvârșirea sfinte liturgii s'a servit un „Te Deum” la care au participat toți școlarii împreună cu părinții lor și cu autoritățile locale și jandarmeria. După masă toți școlarii în frunte cu învățătorii, preoții, alți intelectuali și un număr mare de popor au format convoiul și au descins în grădina (parcul) de lângă castelul proprietarului Almaș din Cil. Aici la umbra unui stejar secular a avut loc serbarea cu următorul program:

1. Cuvântul de deschidere rostit de inv. Nicolae Bogdan din Bodești despre însemnătatea zilei. 2. Cântări și declamări (circa 20 puncte) de școlarii din toate trei comunele. 3. Cuvânt de încheiere. Programa bogată și bine executată a reușit pe deplin mulțumind pe toți.

După acestea a urmat dans până seara. Tineretul a dansat, iar ceilalți și-au aflat alte distracții plăcute, așa că seara fiecare s'a îndrăgăst de acolo satisfăcut pe deplin.

Nu se poate trece cu vederea nici faptul de a ne exprima și pe aceasta cale mulțu-

mă dui Almaș din Cil, pentru că ne-a pus la dispoziție acest loc de distracție.

Covăsinji

Ziua de 10 Maiu s'a serbat conform programului stabilit la finea liturgiei, celebrându-se Te-deumul, preotul A. Adamovici, prin o cuvântare frumoasă, arată credințelor însemnătatea zilei. La finea serviciului divin, elevii școlilor și tot publicul asistat la serviciul divin s'au adunat în sala de în-vățământ unde a avut loc, festivalul. Inv. P. Dărlău cântă cu elevii clasei sale o cântare frumoasă națională, după care dir. G. Popa, prin o vorbire pătrunzătoare, arată în linii generale trecutul neamului român, remarcând însemnătatea marelui zile de 10 Maiu; zi de bucurie prin care neamul românesc a izbândit trei țeluri naționale, sfinte.

Urmăzări apoi cântări, executate de elevi după cari poporul mulțumit s'a îndepărtează.

Cu aceasta ocaziune nu pot trece cu vederea o observație tristă. Steagul național a fâlfâit pe edificiul public și pe câteva prăvălii străine, iar pe cele românești nu. Primăria ar putea face ca serbătorile noastre naționale să aibă un colorit mai sărbătoresc și să nu se observe atată ignoranță.

Bustul lui Xenopol

Arad, 14 Maiu

O comisie compusă din d-nii: C. Petruș, profesor de istoria artelor la Univ. din Cluj, rectorul Vălcovici dela Politehnica din Timișoara, Alex. Popa fost profesor la Academia de Belle-Arte din Budapesta, Sculptorul C. Medrea din București și dl ing. Szanto ziditorul Palatului Cultural, au examina lucrarea sculpturii R. Lada care de prezent se află la Paris, pentru a da o părere definită despre bustul marelui istoric Xenopol executat de sculpt. Lada. Comisia susținută va decide dacă această lucrare este demnă de a împodobi aquarel dinaintea Palatului Cultural, și va fi în-țat în Muzeul de Artă a Palatului Cultural.

Intrunirea comisiei va avea loc în luna viitoare.

Moneta metalică se va bate în țară

Ministerul de finanțe studiază, de mai mult timp, chestiunea înființării unei monedări în țară. În scopul realizării acestui proiect s'a trimis în streinătate o comisiune care să cerceteze modalitățile în cari ar putea fi înființată în România o asemenea întreprindere.

Scopul urmărit de ministerul de finanțe este ca, în afară de moneta națională, țările balcanice să facă comenzi de moneta metalică în România. Statul român va face un aranjament cu Banca Națională ca în primul rând să se bată moneta aur cu chipul lui S. Regelui Ferdinand astfel ca lingurile de aur ce se găsesc la primul nostru institut de credit, să fie tot transformate în moneta. Apoi va urma să se facă moneta de nichel și poate de argint.

În urma rapoartelor ce vor fi trimise de delegații trimiși în străinătate ministerul va lua o hotărâre definitivă a această importantă chestiune.

ospete vechi: se supează se glumește, noi se arată galant, fața începe să descopere albastrul este o culoare foarte suportabilă ochilor, și pe urmă, logodnicul, foarte bogat, a știut să se arate dărnă, cu toată familia numeroasă... (Dar de ce să mai repetăm poveștile de toți cunoscuți?)

Care e scriitorul care luând pana, nu s'închipuie că scrie pentru eternitate? Cine e, pe care vanitatea și desertăciunea n'a mă îngănat, m'am surprins într-o zi când terminam o miserie de poemă, o miserie orare chinată și prost rimată, m'am prins spunând:

— Eh, dieux lorsque, en l'an deux mil...

Așa dar, ca noi toți, și cu mai mult noroc decât noi toți, Perrault scrie pentru generațiile viitoare pentru generațiile de viitori copii printre care al său, micuțu acela care am putea spune că e autorul primei culgeri, a rămas fratele năi mame și mai drag, acel care ne îngăduie a crede că a rămas întotdeauna o băiețel gata să se joace cu toți băieții și fetele venite în lume, după anul în care el, micul Perrault, avea disprezece ani și jumătate.

Grija de moralitate și bunătate urmăresc autorul povestirilor. Nu vrea în povestea ca răul să biruie binele cumva până la capăt; și în vreme ce în opera marelui melancolic La Fontaine străbate, după părerea mea, amărăciunea lui Moliere, după e farmec și blândețe în concluziile labur-lor adunate și puse pe muzica franceză, Charles Perrault, în muzica franceză, dintr-o căci scrierilor înțelst de logică limpede și imaginatie înaripată are sunetul marelui veac. Fraza e deslegată, elegantă, ușor străvezie.

Românii din Macedonia Sârbească

— Memoriul studenților macedoneni. —

Studentii universitari macedo-români au prezentat următorul memoriu Micii Intelegeri privind la situația Românilor din Macedonia Sârbească:

MOTTO: Noi, vrem să fim ceea ce suntem: fi ai părinților urmași ai strămoșilor noștri, iubim ceea ce au iubit ei, adorăm ceea ce ei au adorat.

(Prof. Univ. Sim. Mehedinți)

Dela războiul mondial încoace minoritatea română din Macedonia ce aparține Statului Jugoslav așteptat cu toată încrederea ei acordă atât tratatul de la București (1923) cât și cel de la Versailles, ca să se poată bucura de libertatea școlară și bisericească din partea guvernului cărui aparțin ca minoritate etnică. Aceste drepturi deși le-au avut încă de pe vremea turcilor și deci au fost respectate ratna timp după războiul Balcanic, totuși războiul mare cu răsturnările lui sociale a adus după sine, contrar așteptărilor, — pur și simplu suprimarea acestor drepturi. Ca cetățeni leali și fideli ai statului pe teritoriul cărui ne aflăm legați de un trecut istoric n'am înțeles niciodată să ne reclamăm acest drept de la Areopagul Ligii Națiunilor, ci am așteptat cu încrederea ce merită guvernul statelor respective să ne respecte aceste drepturi legitime de care au trebuit să se bucure orice minoritate într'un stat.

Intelegem foarte bine dificultățile interne prin care a avut să treacă sus zisul stat: înțelegem tot așa de bine tonul conciliant și amical al declarațiunilor făcute în diferitele ocazii de guvernul țării care aparținem.

Văzând însă că după șapte ani de pace situația noastră nu s'a schimbat într'un mic spre mai bine.

Noi studențimea macedo-română dela Universitatea României Mari, considerându-ne interpretul fidel al neamului nostru din Macedonia, ne-am îngăduit a veni cu o notă deconcentrată, dar totdeauna oportună pentru atmosfera solemnă de amicitie a reprezentanților Micii Intelegeri, ridicând din nou chestiunea școlară și bisericească a minorității etnice românești din Macedonia. Mica Intelegeri fiind rezultatul firesc al unor necesități reale create pentru statele participante de marele război nu va putea

corespunde scopului urmărit limitându-se numai în manifestări de ordin diplomatic, ci în stabilirea directă de raporturi sincere și respect reciproc dintre popoare. Aplicarea principiului reciprocității deci garantează trănnia acestei alianțe.

Cu durere trebuie să constatăm însă, că acest principiu în ce ne privește — a fost neglijat.

Într'adevăr confirmarea aceasta ne o dă în primul rând situația comparativă a minorității românești din Jugoslavia și a celei sârbești din România.

Înainte de războiul mondial în Macedonia sârbească funcționau:

26 școli primare românești;
10 biserici românești;
1 liceu românesc;
1 școală normală profesională de fete românești.

După războiul mondial însă un mai funcționează nici una din aceste instituții.

După războiul mondial în Banatul românesc guvernul român a permis funcționarea următoarelor instituții sârbești:

43 școli profesionale cu 64 învățători;
54 biserici (subvenționate de statul român);

1 mănăstiri;
1 Vicariat la Timișoara;
1 Banca sârbească la Timișoara (sprijinită de Banca Națională a României);
1 ziar săptămânal „Glasnic”;
Diverse asociații culturale;

iar ca ultimă dovadă de echitate în tratamentul cetățenesc statul român a făcut ca și familiile sârbești să beneficieze de noua lege a proprietății.

Față de elocința acestor adevăruri credem că cei puțin de dista aceasta, cu ocazia conferinței Micii Intelegeri se vor lăsa în seamă drepturile noastre ca minoritate etnică, fapt care va constitui dovada cea mai sinceră a raporturilor de amicitie dintre poporul român și sârb, iar pentru guvernul exemplul strălucit al bunelor intențiuni.

Studențimea macedo-română își permite mai mult ca oricând să speră că rezultatul întrevederii reprezentanților Micii Intelegeri s'aducă după sine și rezolvirea definitivă a situației școlare și bisericești a minorității românești din Jugoslavia.

New-York	516.75	—	516.75
Londra	2507.50	—	2508. —
Paris	2692.50	—	2695. —
Milano	2118.75	—	2118. —
Praga	1540. —	—	1530. —
Budapesta	7260. —	—	7260. —
Belgrad	840. —	—	840. —
București	750. —	—	250. —
Varsavia	99.10	—	99.10
Viena	7280. —	—	7280. —

Cursul devizelor București

pe ziua de 14 Maiu 1923

Paris	1082
Berlin	—
Londra	1906
New-York	206
Italia	852
Elveția	40
Viena	29
Praga	615
Budapesta	—

Valute:

	Curs	Oferta
Napoleon	750. —	—
Mărci	50. —	—
Leva	140. —	—
Lire otomane	105. —	—
Sterline	990. —	—
Francuzi	11. —	—
Elvețieni	39. —	—
Italieni	8.40	—
Drachme	350. —	—
Dinari	315. —	—
Dolari	204. —	—
Marca poloneză	38. —	—
Coroana austriacă	30. —	—
maghiară	30. —	—
cehoslovacă	6. —	—

Plecarea și sosirea trenurilor în gara Arad.

Plecarea:

Sosirea:

Oradia-Mare	personal	401	Teiuș	accelerat	101
Curtici	personal	530	Timișoara	personal	101
Pecica	personal	530	Curtici	personal	101
Timișoara	personal	645	Jimbolia	personal	101
Teiuș	personal	645	Săvârșin	personal	101
Oradia-Mare	accelerat	645	Pecica	personal	101
Brad	personal	709	Brad	personal	101
Curtici	accelerat	713	Timișoara	personal	101
Curtici	personal	727	Teiuș	personal	101
Pecica	personal	800	Brad	accel. mot.	101
Curtici	personal	906	Oradia-Mare	personal	101
Timișoara	personal	941	Curtici	personal	101
Jimbolia	personal	1030	Timișoara	personal	101
Oradia-Mare	personal	1030	Curtici	personal	101
Brad	personal	1101	Pecica	personal	101
Teiuș	personal	1255	Otlaca	personal	101
Timișoara	personal	1330	Timișoara	accelerat	101
Săvârșin	personal	1350	Teiuș	expres	101
Pecica	personal	1402	Brad	personal	101
Curtici	personal	1414	Curtici	expres	101
Otlaca	personal	1441	Pecica	personal	101
Curtici	expres	1506	Teiuș	personal	101
Timișoara	accelerat	1507	Curtici	personal	101
Brad	personal	1539	Timișoara	personal	101
Jimbolia	personal	1600	Oradia-Mare	accelerat	101
Teiuș	expres	1604	Oradia-Mare	personal	101
Curtici	personal	1724	Jimbolia	personal	101
Pecica	personal	1850	Curtici	personal	101
Brad	accelerat	1910	Timișoara	personal	101
Timișoara	personal	1926	Pecica	personal	101
Oradia-Mare	personal	2102	Brad	personal	101
Teiuș	personal	2116	Teiuș	personal	101
Timișoara	personal	2350	Oradia-Mare	personal	101
Teiuș	accelerat	2357	Curtici	accelerat	101

În postăvarii bărbătești de primăvară și vară cel mai mare asortiment. Cel mai eficient izvor de procurare. Import direct. (S9-1) Arad, Strada Eminescu (Deak Ferenc uca)

Căile Ferată Arad-Podgoria

Valabil dela 1 Martie 1923

Mersul trenurilor

Trenuri de persoane						Trenuri de persoane					
2	4	6	8	10	Km.	Arad-Ghioroc					
cu clasa I și III a						cu clasa I și III a					
510	800	1130	1440	1800	1:1	Arad	715	957	1334	1644	2004
514	804	1134	1444	1804	1:1	Arad C. F. R.	712	954	1331	1641	2001
						Halta 1					
						Micălăca nouă					
521	811	1141	1451	1811	2:5	Micălăca	705	947	1324	1634	1994
530	820	1149	1459	1819	6:7	Glogovaț	657	936	1316	1626	1986
539	829	1159	1509	1829	11:6	Măndruloș	647	929	1306	1616	1976
						Halta Măndruloș-Cicir					
544	834	1204	1514	1834	12:9	Cicir	641	924	1301	1611	1971
553	843	1213	1523	1843	16:3	Sămbăteni	632	915	1292	1602	1962
604	854	1224	1534	1854	21:4	Ghioroc C. F. R.	621	904	1241	1551	1911
						Halta 3					
607	857	1227	1537	1857	22:3	Ghioroc piața	617	900	1237	1547	1907
Trenuri de persoane						Trenuri de persoane					
102	104	106	108	110	Km.	Ghioroc-Pâncota					
cu clasa I și III a						cu clasa I și III a					
617	900	1237	1547	1907	—	Ghioroc piața	606	858	1228	1538	1898
622	904	1242	1552	1912	1:1	Cuvin	602	855	1224	1534	1894
						Halta 5					
631	912	1251	1601	1921	4:7	" 7					
						Covășanț	553	847	1215	1525	1885
						Halta Covășanț com.					
						" 8					
						" 8a					
						" 9					
						" 9a					
						" 10					
650	928	1310	1620	1940	11:3	Podul amarelui	544	841	1156	1506	1826
652	936	1318	1628	1948	13:6	Halta 12	525	823	1147	1457	1817
						Sina					
707	946	1327	1637	1957	16:5	Halta 13					
712	950	1332	1642	2002	19:9	" 14					
718	956	1338	1648	2008	20:7	Gâșca	516	841	1138	1448	1808
						Măscu	511	839	1133	1443	1803
						Pâncota gara	505	803	1127	1437	1797
						Halta 16					
722	1000	1342	1652	2012	22:2	" piața					
						Pâncota comuna	500	758	1122	1432	1792
Trenuri de persoane						Trenuri de persoane					
202	204	206	208	210	Km.	Ghioroc-Radna					
cu clasa I și III a						cu clasa I și III a					
617	900	1237	1547	1907	—	Ghioroc piața	605	856	1229	1539	1899
						Halta 17					
						" 18					
						" 19					
625	907	1245	1555	1915	2:3	Mimis	558	840	1222	1532	1892
						Halta 21					
635	916	1255	1605	1925	5:4	" 22					
						Paulis	548	841	1212	1522	1882
643	924	1303	1613	1933	9:1	Halta 23					
						Barațca	540	833	1204	1514	1874
651	930	1311	1621	1941	10:0	Barațca halta					
						Cladova	532	827	1156	1506	1866
702	940	1322	1632	1952	13:9	Radna 25					
						Radna comuna					
						Gara C. F. R.					
						Radna gara	520	816	1144	1454	1814

Economice.

Starea semănturilor în Ardeal

Jud. Arad. În regiunile agricole Halmagi și Sebiș a apărut musca columbă în număr foarte mare.

Ciuc dela 17 Aprilie timp ploios. În urma ploilor din belșug, semănturile de toamnă se prezintă frumos.

Caras-Severin. Starea semănturilor bună. Mureș Turda la 22, 23 Aprilie ploie torențială cu manifestări electrice; la 27, 28 Aprilie puțină floare; în urma ploilor căzute, întreaga recoltă se prezintă bine.

Satmar dela 18 Aprilie ploie ce se succed la 2-3 zile în tot județul. Semănturile de primăvară vor depăși pe cele din 1924.

Trei Scanne la 18, 24 Aprilie ploie parțiale în județ. La 28 Aprilie a plouat în regiunea Sf. Gheorghe. La 3-4 Maiu ploie parțiale în județ; la 4 Maiu după amiază ploie torențială și grindină de mărimea bobului de piper în reg. Sf. Gheorghe.

Turda-Arieș la 22 Aprilie noaptea, ploie care a durat până la 23 Aprilie seara. Semănturile de toamnă și cele de primăvară în general sunt foarte frumoase, din cauza ploilor căzute în întreg județul.

Maramureș la 23, 26, 27 Aprilie ploie abundente; ziua cald și noaptea răcoare.

Brasov. Timpul prienic semănturilor; ziua cald și noaptea răcoare. La 17, 18, 23, 24 și 28 Aprilie ploie liniștite și suficiente. Starea semănturilor foarte bună; pe întreg județul plouă liniștit dela 3 Maiu seara. Timpul cald.

Timiș-Torontal la 15-29 Aprilie, timp variabil.

Aiba-Inferioară la 22-24 Aprilie ploie generală în tot județul; restul timpului roșu cu puțină ploie.

Bistrița-Năsăud la 15-20 Aprilie timp ploios; la 23-24 Aprilie ploie; la 29-30 Aprilie ploie. În urma ploilor căzute, vegetația în creștere.

Odorhei la 17, 18, 22, 27 Aprilie ploie restul timpului senin. În comuna Somoșul Mare, a bătut grindina în ziua de 27 Aprilie; strică puțin la pomi. La 4 Maiu ploie generală în întreg județul.

Târnava-Mare la 17, 18 Aprilie nor și ploie; la 21 Aprilie ploie parțiale; la 22, 24, 28 Aprilie ploie. La 4 Maiu ploie generală în întreg județul.

Sălaj. În intervalul dela 15-30 Aprilie a fost timpul ploios, căzând ploie mari și calde. În urma ploilor căzute, mersul vegetației e foarte viguros, în special la cereale.

Solnoc-Doboca. În timpul din urmă, ploie bune pentru semănturi.

Arad. Începând dela 18 Aprilie, au căzut aproape zilnic ploie generale (în întreg ju-

dețul). Starea semănturilor, în urma ploilor, este foarte bună. Grâul în special se prezintă în condițiuni excelente.

Intrunirea comisiei consultative a asigurărilor din Ardeal